

22681
TEORIA I HISTÒRIA DEL CINEMA

1994-95
Professor: Fèlix Ibáñez

TEORIA I HISTÒRIA DEL CINEMA

1.-Què és el cinema? L'especificitat cinematogràfica: la reproducció del moviment. L'heterogeneïtat dels materials. El cinema narratiu. Cinema i teatre. L'espectacle cinematogràfic. La caverna de Platò. L'espectador del cinema.

2.-Qui és l'autor d'un film? L'estudi i el film independent. La fabricació d'un film. La divisió del treball. La preparació: la fase finançera i la fase literària. El rodatge. Elements que hi intervenen. El muntatge. Distribució i exhibició.

3.-La forma del film. La forma com a sistema. Forma i contingut. La forma com a guia de l'experiència de l'espectador. Memòria i desenvolupament. Relacions entre els elements que componen la forma del film.

4.-Sistemes formals narratius. La forma no-narrativa: categòrica, retòrica, abstracta. La forma narrativa. El temps: Història i trama, ordre, durada, freqüència. Mode. Focalització. El narrador. La segmentació del film.

5.-La posada en escena: decorat, vestuari, il·luminació, interpretació. Espai i temps en la posada en escena. Funcions narratives.

6.-El pla. Qualitats fotogràfiques del pla: emulsions, sensibilitat, objectius, filtres. La forma del pla: tamany i forma del quadre, cap/fora camp. Angulació, nivell, alçada, distància. El moviment de la càmera. Els nexos.

7.-El muntatge. Funcions de sutura, semàntiques i ritmiques.

8.-El so. Propietats acústiques. Selecció i combinació. Ritme, fidelitat, temps.

9.-Els orígens culturals del cinema: la formació social; la Segona Revolució Industrial. La demanda visual: el teatre, la literatura, la pintura.

10.-La densificació iconogràfica: la fotografia, el cartell, els còmics. Mitjans de comunicació: la premsa i la televisió. L'entorn ideològic i polític.

11.-La història de l'invent: la persistència retiniana, la fotografia, la llanterna màgica. Muybridge, Marey, Edison. Els germans Lumière. Espectacle, economia, societat.

13.-La construcció del llenguatge cinematogràfic (1). Les aportacions de Lumière. Les vistes cinematogràfiques. Primera ideologia de l'espectacle. Méliès. El teatre de màgia. Els trucs. La construcció del film en escenes.

14.-La construcció del llenguatge cinematogràfic (2). Els fotògrafs anglesos de Brighton. Smith i Williamson. Els films de

persecució. Porter. Els problemes historiogràfics que presenta "The Life of an American Fireman".

15.-L'eclosió del llenguatge: Griffith (1). El context industrial cinematogràfic americà, el "film d'art" francès i el cinema colossalista italià.

16.-L'eclosió del llenguatge: Griffith (2). Els anys de formació a la Biograph. "The Birth of a Nation" i "Intolerance".

17.-L'eclosió del llenguatge: Griffith (3). El melodrama victorià. La importància de Griffith dins la història del cinema.

BIBLIOGRAFIA

1.-Lliçons 1 a 10:

SADOU, G. Les Merveilles du Cinéma, Paris 1957 (hi ha traducció al castellà al FCE)

MORIN, E. Le Cinéma ou l'homme imaginaire, Paris, 1956 (hi ha traducció al castellà a Seix Barral)

BAZIN, A. Ou'est-ce que le Cinéma?, Paris, 1965 (hi ha traducció al castellà a Rialp)

MITRY, J. Esthétique et psychologie du cinéma, 2 vols. Paris 1966-1968 (hi ha traducció al castellà a Siglo XXI)

BURCH, N. Praxis du cinéma, Paris, 1969 (hi ha traducció al castellà a Ed. Fundamentos)

BORDWELL, D./THOMPSON, K. Film Art: An Introduction, Reading, 1979

VVAA Esthétique du film, Paris, 1983 (hi ha traducció al castellà a Paidós)

METZ, C. Langage et Ciném, Paris, 1971 (hi ha traducció al castellà a Planeta)

METZ, C. Le signifiant imaginaire, Paris, 1977 (hi ha traducció al castellà a Gustavo Gili)

AUMONT, J./MARIE, M. L'analyse des films, Paris, 1988 (hi ha traducció al castellà a Paidós)

PINEL, V. Techniques du cinéma, Paris, 1981

2.-Lliçons 11 a 17: Temes II i III:

DESLANDES, J. Histoire comparée du cinéma, (2 vols) Bruseles, 1966

MAY, L. Screening out the Past. The Birth of Mass Culture and the Motion Picture Industry, Nova York, 1981

SOUGEZ, M.L. Historia de la fotografía, Madrid, 1981

SCHARF, A. Art and Photografy (hi ha traducció al castellà a Alianza Editorial), Londres, 1968

GERNSHEIM, H. & A. L.J.M.Daquerre. The History of the Diorama and the Daquerrotype, London, 1956

FELL, J. Film and the Narrativa Tradition, Oklahoma, 1970 (hi ha traducció al castellà, a Ed. Tiempos Modernos 1977)

GUBERN, R. Mensajes icónicos en la cultura de masas, Barcelona, 1974

GUBERN, R. La mirada opulenta. Exploración de la iconosfera contemporánea, Barcelona, 1987

RAMIREZ, J.A. Medios de masas e Historia del Arte, Madrid, 1976

CERAM, C.W. Archaeology of the Cinema, Nova York, 1965 (hi ha traducció al castellà, a Destino 1965)

SADOU, G. L'Invention du cinéma, Paris, 1948

BROWLOW, K. The Parade's gone by, Nova York, 1968
BRUNETTA, P. Historia del cinema italiano, (vol 1) Roma, 1979
Mrs D.W.GRIFFITH When the Movies were young, Nova York, 1925
VVAA Focus on DW Griffith, Londres, 1971
WILLIAMS, M. Griffith, First Artist of the Movies, Nova York, 1980